



CUPRINS

Două loturi	4
D-l Goe... ..	26
Vizită... ..	35
Petițiune... ..	42
Lanțul slăbiciunilor.....	50
Bùbico... ..	57
La hanul lui Mânjoală.....	67
Un pedagog de școală nouă.....	80



DOUĂ LOTURI



sta e culmea!... culmea!... strigă d. Lefter, ștergându-și fruntea de sudoare, pe când madam Popescu, consoarta sa, caută fără preget în toate părțile... Nu e și nu e!...

— Femeie, trebuie să fie-n casă... Dracu n-a venit să le ia!...

Dar ce au pierdut? ce caută?

Caută două bilete de lotărie, cu cari d. Lefter Popescu a câștigat.

Însă oricine mă poate întreba:

Bine, dacă a pierdut biletele, de unde știe d. Lefter de câștig?

E lucru simplu. Biletele le-a fost cumpărat cu bani împrumutați, ca de cabulă¹, de la d. căpitan Pandele, fiindcă-i spusese ră mulți, când se tot plângea că n-are noroc la joc, să-ncerce a juca cu bani de-mpumut... Și a făcut învoială, pe onoare, față cu martori, să dea din câștig, dacă s-o-ntâmpla, zece la sută căpitanului.

Când a cumpărat biletele, d. Lefter a răs pesimist:

— Ți-ai găsit! eu și noroc!

Dar d. căpitan Pandele, mai optimist:

¹Superstiție de jucător de cărți.





— De unde știi dumneata norocul meu?

Ș-a pus pe d. Lefter să-i însemneze în carnet numerele biletelor.

A trecut mult de la aceasta. Lotăriile, amânate de atâtea ori, s-au tras în sfârșit amândouă în aceeași zi. La prima (Lotăria „Societății pentru fundarea unei Universități Române în Dobrogea, la Constanța“), lotul cel mare de 50.000 lei l-a câștigat numărul 076.384; iar la a doua (Lotăria „Asociațiunii pentru fundarea și înzestrarea unui Observatoriu Astronomic la București“), lotul cel mare tot de 50.000 lei l-a câștigat numărul 109.520.

D. Lefter, până adineaori, habar n-avea că se trăseseră ieri amândouă loteriile. Era seară; omul ședea la masă cu consoarta sa în sălița de intrare, vorbind în tică despre cum se scumpește viața din zi în zi, când aude o birje oprindu-se-n poartă, apoi pași apăsați în curtică și pe urmă bătând cineva tare grăbit la geamlâcul d-afară. D. Lefter sare să deschidă, bănuind în gând: „Hait! iar ne cheamă deseară la serviciu extraordinar turbatul (turbatul e șeful), să ne canonească până la miezul nopții, ca să se recomande ministrului că e grozav!“ – iar madam Popescu se repede în odaie, fiindcă era în *négligé*. D. căpitan Pandelescu intră ca o furtună și, vorbind din ce în ce mai tare, ca și cum d. Lefter ar fi surd:

— Bine, nene, păcatele mele! de ce n-ai venit la berărie?... se poate să fii așa de indiferent?... te caut ca un nebun de atâtea ceasuri!

— Ne-a ținut până adineaori turbatul la canțilerie... De ce?





Peste un ceas, pe-nserate, o birje trece în goana mare prin strada Emancipării din Farfurigii: pe capră, alături cu birjarul, un sergent; în fund, d. Lefter și d. căpitan Pandle; iar, dinainte, încă un sergent și d. comisar al secției respective, Turtureanu, deja cointerestat cu cinci la sută asupra câștigului – se-nțelege, câștig, dacă se vor găsi cele două bilete. Comisarul știe unde stă chivuța Țâca.

Birja, trecând din greu prin noroi, se oprește în sfârșit în apropierea unei cocioabe de pământ, care șade singuratică într-un peș pe un maidan. Comisarul postează pe sergenți, pitulați, în dosul cocioabei, după regula strategică consacrată la călcări de vizuini; le face semnul clasic al lui Harpocrates², ș-apoi trece, urmat de d. căpitan și de d. Popescu, să bată la ușe... O fetică zdrențuită vine să deschiză. În sălița luminată de pălpăiala a câțiva tăciuni de pe vatră, miroase strașnic a carne cu prune: o Țigancă bătrână pregătește de cină. Toți trei vizitatorii se dau înapoi pe prispă punându-și mâna la nas.

— Unde-i mă-ta, fa? întreabă d. comisar.

— Trebuie să vie acuma, zice copila uitându-se sperios cu ochii ei mari la cei trei domni.

— Aprinde-un muc de lumânare și hai de ne du în odaie, s-o așteptăm.

Fata stă la-ndoială.

— Haide! se răstește d. Turtureanu... și toți trei intră, împingând pe față-nainte.

²Degetul la gură.



Și după ce se strâmbă la urâtul, se spânzură iar cu amândouă mâinile de vergeaua de alamă și scoate iar capul. Dar n-apucă să răspundă ceva urâtul, și mititelul își retrage îngrozit capul gol înăuntru și-ncepe să zbiere.

— Mamițoo! mam' maree! tantii!

— Ce e? ce e? sar cocoanele.

— Să oprească! zbiară și mai tare Goe, bătând din picioare. Mi-a zburat pălăria! să opreascăă!!!

Tot într-un timp, iacătă conductorul intră să vadă cine s-a suit de la stația din urmă.

— Biletele, domnilor!

Cocoanele arată biletele dumnealor, explicând d-lui conductor de ce nu poate și Goe să facă același lucru: fiindcă biletul era în pamblica pălăriei, și dacă a zburat pălăria, firește c-a zburat cu pamblică și cu bilet cu tot. Dar avea bilet...

— Parol! chiar eu l-am cumpărat! zice tanti Mița.

Conductorul însă nu înțelege, pretinde bilet; dacă nu, la stația apropiată, trebuie să-l dea jos pe d. Goe. Așa scrie regulamentul: dacă un pasager n-are bilet și nu declară că n-are bilet, i se ia o amendă de 7 lei și 50 de bani, și-l dă jos din tren la orice stație.

— Dar noi n-am declaratără? strigă mamița.

— Ce e vinovat băiatul dacă i-a zburat pălăria? zice mam' mare.

— De ce-a scos capul pe fereastră? eu i-am spus să nu scoată capul pe fereastră! zice cu pică urâtul.





— Nu-i treaba dumitale! ce te-amesteci d-ta? zice tanti Mița urâtului...

— Uite ce e, cucoană, zice conductorul, trebuie să plățiți un bilet...

— Să mai plătim? n-am plătită o dată?

— Și pe dasupra un leu și 25 de bani.

— Și pe dasupra?...

— Vezi, dacă nu te-astâmperi? zice mamița, și-l zguduie pe Goe de mână.

— Ce faci, soro? ești nebună? nu știi ce simțitor e? zice mam' mare.

Și, apucându-l de mâna cealaltă, îl smucește de la mamița lui, tocmai când trenul, clănțanind din roate, trece la un macaz. Din smucitura lu' mam' mare într-un sens, combinată cu clătinaura vagonului în alt sens, rezultă că Goe își pierde un moment centrul de gravitate și se reazimă în nas de clanța ușii de la cupeu. Goe începe să urle... În sfârșit, n-au ce să facă. Trebuie să se hotărască a plăti biletul, pe care are să-l taie conductorul din carnetul lui. Păcat însă de pălărie!... Ce-o să facă d. Goe la București cu capul gol? și toate prăvăliile închise!... s-ar întreba oricine, care nu știe câtă grije are mam' mare și câtă prevedere. Cum era să plece băiatul numai cu pălăria de paie? Dacă se întâmplă să plouă, ori răcoare? Și mam' mare scoate din săculețul ei un beret tot din uniforma canonierii *le Formidable*.

— Te mai doare nasul, pușorule? întreabă mam' mare.

— Nu... răspunde Goe.

— Să moară mam' mare?